EEUWTRIOMF
TER VIERDE
INWYDINGS-FEEST
VAN
LEIDENS
HOOGE-SCHOOLE;

VOOR DEN JAARE cIↄ Iↄ CCXXV:

PLECHTIG GEVIERDT

DEN VIII. VAN SPROKKELMAANDT.

Door GERH. KEMPHER.

TE LEIDEN,

By de JANSSOONS VANDER Aa, 1725.

ALTERUM IN LUSTRUM, MELIUSQUE SEMPER
PROROGET ÆVUM!

DEN
HOOGEDELEN, DOORLUCHTIGEN,
ZEER VOORTREFFELYKEN

CURATOREN

DER WYDTBEROEMDE LEYDTSCHE HOOGESCHOOLE,
DEN HEEREN,

DEN HEERE ALBRECHT NICOLAAS,
BARON VAN SCHAGEN, HEERE VAN
GOUDRIAAN, ENZ. LIDT IN DE EDELE
RIDDERSCHAP VAN HOLLANDT,
ENZ. ENZ. ENZ.

DEN HEERE EN MR. HERMAN VAN DEN
HONERT,
RAADT EN BURGERMEESTER DER STADT
DORDRECHT, DYKGRAAF VAN DEN
ALBLASSERWAART, ENZ. ENZ.

DEN HEERE EN MR. CORNELIS VAN
VALKENBURG,
RAADT, OUDBURGERMEESTER, HOOFDT-
OFFICIER, ENZ. DER STAD HAERLEM,
ENZ. ENZ.

EN DER ZELVER AMPTGENOOTEN,
DEN WEL EDELEN GROOT-AGTBAAREN HEEREN
BURGERMEESTEREN DER STADT LEYDEN,

DEN HEERE EN MR. JOHAN VAN DEN BERG,

DEN HEERE EN MR. YSBRAND DE BYE,

DEN HEERE EN MR. HENDRIK VAN
WILLIGEN,

DEN HEERE EN MR. ABRAHAM
HOGENHOUCK,

EN DEN WEL EDELEN AGTBAAREN HEERE,

DEN HEERE EN M[R]. PIETER GYS,

RAADT EN SCHEPEN DER STADT LEYDEN
ENDE SECRETARIS DER HOOGEDELEN
GROOTAGTBAAREN HEEREN
CURATOREN EN BURGER-
MEESTEREN:

BENEVENS

DEN HOOGEERWAARDEN, HOOGGELEERDEN,
ROEMRUGTIGEN HEEREN,

HOOG-LEERAAREN

DIER DOORLUGTIGE HOOGE-SCHOOLE,

WORDT DIT EEUWTRIOMF MET DE
ALLERDIEPSTE EERBIED EN
NEDRIGHEIDT OPGEDRAGEN
EN TOEGE-EIGENDT,

DOOR

HAARE HOOGEDELEN, GROOT
AGTBAAREN EN HOOG
EERWAARDEN,

OOTMOEDIGSTE EN
GEHOORSAAMSTE
DIENAAR

G. KEMPHER.

EEUWTRIOMF
TER VIERDE
INWYDINGS-FEEST
VAN
LEIDENS
HOOGE-SCHOOLE;
VOOR DEN JAARE
cIↃ IↃ CCXXV.

MAGNUS AB INTEGRO SÆCLORUM
NASCITUR ORDO.

'K Gevoel' myn' geeſten van een heilig vuur aan 't blaaken,
Om Leidens Hoogeſchool eerbiedig te genaaken;
Die ſchrandre Grootvorſtin (daar 't licht der Zevenſtér
My toelonkt uit den trans der Weetenſchap) van v'er,
Gelyk een' fiere bruidt in 't goudt getooidt, te groeten,
En met triomfzang op haar Eeuwgety te ontmoeten:
Nu 't hooge Inwydingsfeeſt, vol achtbaarheidt, alom
My noopt haar tempelkoor, Minervaas heiligdom,

 Waar

Waar voor Auguſtus eeuw verſtomdt, thans aangebeeden,
Niet dan met diep ontzag ootmoedig in te treeden.
Daar heel Europe, langs dien gouden lettertrap,
Tot in 't geheim vertrek en 't koor der Weetenſchap
's Landts Letterhelden, om de baſtaardy' te ſnoeren,
Gelyk een hoofdtgeſternt', ter ooſtkimme op ziet voeren;
Terwyl ze in 't feeſtgewaadt, met ſterren ryk bezaaidt,
Op 's Landts triomfgezang den gouden ſcepter zwaaidt.

Doorluchte Rhynſtroom, die, by Druſus waterflóten
En Roomſche burgten langs uwe oevers afgeſchooten,
't Aloudt Germanje, door dien helden roem vermaardt,
Uit uw karós begroet, en vroolyk ſpeelen vaardt,
Om 't helden eilandt der alóm-befaamde Katten,
En Heſs, en Batavier, in uwen arm te vattten,
Gewaardig U myn zang te hooren in gedicht!
Zoo moet uw Leidſche Burg, door 't Roomſch gezag geſticht,
Als Pindus bloemryk dal, myn Helikon verſtrekken,
Het ruiſſchen van uw ſtroom een Hippokreen verwekken;
Terwyl uw Kruidthof, vol gebloemt', myn' poëzy'
En geeſten noopt op de eer' van uw Verjaargety.

En Gy, Hoogleeraars, die, ten roem der volgende eeuwen,
Uw eernaam, op den glans van Hollandts wapenleeuwen
Zoo ryk in 't duurzaam goud der Eeuwigheidt geprent,
Ziet pronken, ſchitt'rende in onſterflyk perkament;
Daar Uw' welſpreekendtheidt de Godtgewyde altaaren
Beſchermdt, of 't woeden ſtut der Gotthiſche barbaaren!
't Verveele U niet myn dicht, hoe ongelyk van toon,
Als Flakkus Eeuwgezang, te hechten aan de kroon

Der

Der Leidtſche burgren, door hun dappre heldendaaden
Met burgerskroonen en triomfen óverlaaden,
Van daar de zon verryſt in 't Ooſte, of, moede al reê,
Met uitgediende toorts ſtort by Abyle in zee.
    Maar wie zoude in die ſchoonte en glans van fénixſtraalen
In zulkeen' keurſtoff', ryk van luiſter, niet verdwaalen?
Daar Douzaas édle geeſt zich met dien heldentoon
Laat hooren, en de ſtyl van Meurſius, zoo ſchoon
In zyn Bataafſch' Atheen tot lof der Batavieren
Aan 't praalen, 't hoogtydtfeeſt alóm doedt zégevieren,
Met Baerles zanggodin, en Schryver, en wie meêr,
Als Orlers Stadtskronyk, kan roemen op deeze eer'.
    Nu zag Európe alóm, door zoo veel' vorſtendommen,
Het kerklyk hoofdtgezag ten hoogſten top geklommen,
En Neêrlandt ſtondt door 't vuur der Spaanſche dwinglandy'
Geweetensdwang ten doel, vol trotſe tiranny';
Toen Godtgeleerdtheidt 't licht der kruiszon op zag dágen
Door taalkunde, uit den boei der baſtaardye' ontſlágen.
De vyfde Karel woedde op 't deerlyk erfverſchil,
Toen Luthers kerktriomf heel Duitſchlandt op zyn ſpil
Kon draaiën, Saxen en ganſch Wittenberg beroeren,
Om Leoos blixemban ten bloedttooneel te voeren;
Daar de Inquiſicymoordt der Spaanſche roofharpy'
In Neêrlandts kerkers ſpooktte, om dol, van raazerny,
Godts kerkbruidt in de kroon en 't martelſchildt te vaaren,
En 't heilig Kerkgeloof door woedende barbaaren
Te plondren, al te fél geteiſtert in dien hoon.
Maar welkeen vuurgloedt blaaktte in Hollandt! toen de zoon,

Een wreeder Flips, gelyk een aardtstirán, doordronken
Op 't bloedtſpoor van Tarquyn, die glimmende oorlogsvonken
(Schoon 't moedig Duitſchlandt dit ontriedt, met Ferdinandt)
Noch féller opblies in 't gezégendt Néderlandt;
En 't ál te vuur en zwaarde ontzeidde, 't geen de wetten
Der Pauſſlyke oppermacht grootmoedig dorſt verzetten;
Daar handtveſt, graaflyk recht, en vryheidtshoedt veracht,
En 's Landts Andromeda te deerlyk wiert verkracht.
Hoe ſchriktte Europe, als hy, opſtuivende van tooren,
(Toen hem die wonderfaam den beeldeſtorm deed' hooren)
Heel Holland dreigdde; en op 't afgryſſlyk moordt gerucht
's Landts moedige Adeldom, en zelfs Oranje vluchtt'!
De onmenſchlyke Alba, met verwoede moordt ſoldaaten,
Op 's konings hoflaſt, borſt, van dolheidt uitgelaaten,
Ten landtgrenze in, en deed' elk ziddren op 't gezicht
Van moordtſchavotten, in oudtgraaflyk bloedt geſticht,
In 't vrye Neêrlandt, als een bloedtſtroom uitgeborſten,
Naa 't moorden der Parysſche en Hugenootſche vorſten.

Maar och! wat doodtkreet! toen de ontaarde Fréderik
(Daar Henegouwe al 't heir der Staaten, doodtſch van ſchrik,
By Bergen, op dien roep, te ſchendig zag verloopen)
Op Hollandt aanruktte, om Godts erfcieraadt te ſloopen,
Te plonderen, eêr hy zyn fellen bloedtdorſt koeldt!
Hou ſtandt myn' zangheldin! ai my! Tolédo woeldt,
Wat zie ik lyken! wat al bloedtrivieren ſtroomen!
Hoe wil dit Bergen, hoe gantſch Méchelen bekómen!
Hy rukt vaſt aan. Nu klept de Veluuw brandt en moordt,
Daar 't graaflyk' Zutfen in een bloedtbadt legt verſmoordt.

Hoe

Hoe zal ik Naarden, hoe Hortensius beklaagen,
Die 's Landts histori' op zyn goude pen kon draagen!
Wie kon dien Attila Godts geessel, 't Christendom
Ten trots', noch dulden? neen! heel Hollandt ziet vast òm
Na 's Landts Verlosser, die, van 't Alziende oog verkooren
Ten heilandtvorst, tot roem van Nassauws stam gebooren,
Den Tuinleeuw, schuuw van bloedt, gelyk een oorlogsheldt,
Op 't erf der Staaten weide in een Oranjen veldt.
　　Maar schrik vry, Kermerlandt, en Haerlem, 't geen te vooren
Door 't heidensch' Damiàte en strandtkasteel dorst booren
Langs hàvekeetnen met de zaag, voor uwen boeg
Geklonken, toen uw staal meêr dan zyn lemmer woeg!
Staa pal, doorluchte! gy zult op uw' zwakke muuren
't Aanrukkend' wàpenheir acht maanden lang verduuren,
En Hollandt een Sagunt verbeelden, schoon uw bloedt
Den Spanjaart in zyn trots van hoogmoedt zwellen doedt:
Geen noodt. Die moordtramp, u van 's Hoogsten handt beschooren,
(Daar 't prinslyk hof te Delf den moedt nooit gaf verlooren,
Maar vast staat in gevaar, schoon 't wimpelvoerendt Y
En Amsterdam noch wraak' van leeniger voogdy,)
Zal uw ontzachbren naam tot aan de sterren draagen,
En al de waereldt van uw heldenlof doen waagen.
Laat Alba vloeken, nu de Spanjaardt u verdoemt!
Geen wonder! de eêlste Kunst, in Sina zelfs geroemdt,
Hebt gy door Koster, en zyn boekstaaf uitgevonden,
De lettertiranny' door uw gezag ontbonden,
En de yzre boeïen, daar men eeuwen lang voorheen'
De Taalgeleertheidt meê zag kluistren fórs vertreên:

Eêr Grieken door dien vloek, uit Mecha opgedondert,
En 't Ottomansch geweldt all' 't Ooste zag geplonderdt;
En 't rykscieraadt, voorlang Italïe afgescheurdt,
Door bisschopplyk gezag in 't Weste wierdt betreurdt,
Dat Kadmus zwyg'! gy deed' Fenicië herleeven,
Nu ge in de sterren op dien letterroem zult zweeven
Alle eeuwen door, zoo lang Európe een ryken schat
Van boeken stort', ten prys van Gods orákelbladt.
Gelyk de Fenix in zyn' specerywaranden,
En hoog kaneelryk nest, zich schooner ziet verbranden,
En uit zyn riekende asch en lykvuur, daar hy speeldt
By Ganges paerelstroom, een ryker naazaat teeldt:
Zoo stak de Drukkunst, om de onwetendheidt te smooren,
Het hooft op door Plantyn en Aldus, als herbooren,
Venetië en Rome ten roem; daar 't Nylpapier
Oudt Spárens lof vermeld' op nooitvolpreezen zwier.

Nu zag men Haerlem en heel Kermerlandt bezwyken:
Doch Alkmaar toondde alóm zyn vuur door heldenblyken,
Toen 't op zyn wápenburg en storm en oorlogsmoedt
Met pekhoep, teer, harpuis, en ziedendt kalk begroet:
Daar 't vrouweheir zich quyt als moedige Amazoonen,
Heldthaftig standt hóudt, en den dwinglandt fors durft hoonen,
Ten wraak van Egmondt; toen 't afgryslyk moordttooneel
Den dappren Lamoraal te Brussel viel ten deel.
Zoo kan een édle wraak der dieren vorst behaagen,
Schoon fél geteisterdt door zyn tuchtheers geesselslagen,
Wanneer hy, breekende uit zyn schuilhoek, moedig bruldt,
Den staart omslingerdt, en vol schriks de maanen kruldt.

Dus

Dus wil het Alba gaan. Heel Vroonlandt is geveiligdt:
De Oranjevorſt, 't Geloof ten dienſt', alóm geheiligdt
Als Staatsverloſſer, die grootmoedig in den noodt
Zich zelve, en goedt, en bloedt, en ziel' ten offer boodt.
'k Zie reedts Enkhuizen met de Wáterlandtſche ſchépen
Aanrukken, en Boſſu, in 't zeegevécht beneepen,
En, in dien Scheepstriomf geënterdt op 't geſchreeuw,
Den krygsmoedt roemen van Noordthollands wáterleeuw:
Den Briel veróverdt; daar oudt Vliſſingen, op 't kraaïen
Van 't Zeeuwſche krygsgeweldt, de Oranjevlag laat waaïen.
Maar hoe? myn' zangſter ſchrikt van Neêrlandts wápentoon
En juicht op 't feeſtgeklank met de eer' der burgerkroon,
En heiligen laurier, als in Auguſtus tyden.
Of moet 't Inwydingsfeeſt noch waagen van 't beſtryden
Der Spaanſche woede, in 't oog van Rhynlandt, op dien grondt,
Toen Hollandt, op 't gezag der Staaten, zich verbondt
Den trotſchen dwingelandt grootmoedig af te zweeren,
En 't graafflyk erfrecht van Borgonjes kruis te keeren?
't Schyndt jaa, noch wil een ſtorm, een donkre ſtaatsorkaan,
Een moordtkreet óver 't Landt en vruchtbaare akkers gaan:
Eêr de alverquikbre zon met goude óranjeſtraalen
In 't Noorden op de kim van Noordtwyks erf wil daalen;
Eêr Leiden, de eêlſte bloem der Roomſche landtkronyk,
Door Céſars légertocht en zoo veel' oorlogsblyk
Van Vorſt Civilis, ſchoonſt by Tacitus beſchreeven,
Met de eer' der Hoogeſchool' ten luchttranss' op zal ſtreeven
In 't ſtérregoudt, 't geen uit Aſtréaas hémeltrans
Den bondtgenoot beſtraaldt met goddelyken glans:

Een lof, daar Ptolomêus, noch Strabo van gewaagen,
Wiêr griekſche fénixſtyl in oudtlatynſche dágen
Niet toegeeſt aan den roem, dien Plinius voorheen',
Met Mélaas yver, gaf aan 't Néderlandtſch' Atheen'.
Gewis, 't heeft oorzaak, dat zoo veel doorluchte helden
Voor zeſtien eeuwen van uw' oorlogsdaân vermeldden,
Door 't Huis te Britten, en der Katten wyk befaamdt,
En naa den Rhynſtroom 't hoofdt der Galliën genaamdt
In 't heldeneilandt; 't geen Germanje met zyn' benden,
Armyn, en Veromeer, en Burgerhart dorſt ſchenden
Op Céſars wapenburg, die de ádelaarbannier
En ſtanderdtgoôn, den roem van Rómes krygslaurier,
Ontweldigdden; om hen 't baldaadig landtſchoffeeren
Door Varus néderlaag, in 't plondren, te verleeren;
Als édelmoedige Batauwers, die hun hair
En hairlok ſchooren, met veel' ſtácie op 't altaar
Den Duitſchen Mars gewydt, zoo draa hun oorlogskrachten
Met yzre wápenvuiſt tien waereldtdwingers ſlachtten:
Terwyl hun fierheidt door den woudtpaap, vol van moedt,
Met lofzang, op den toon der Barden, wierdt begroet.
Gewis, indien hun oog zoo vér had kunnen reiken,
Als 't offerkerkboſch van 's landts hoogopryzende eiken,
'k Zag Leidens roem alleen niet in het oorlogsveldt,
En, van den Rhynſtroom áf, tot Straatsburg toe vermeldt,
Maar ook den tabbaardt der welſpreekendheidt, voor de oogen
Der Roomſche Céſars, u op 't heerlykſt' aangetoogen,
Van 't Alpiſch' hoofdtgebergte uw eernaam getrompét,
En boven 't burgerrécht van 't griekſche Atheen' gezét.

Die

Die hoofdtroem was uw Stadt, ô Rhynvorſtin, beſchooren!
Maar belg u niet, dat gy door rampen heen moeſt booren:
Nu ge in 't geheim vertrék, vol goude ſtérren, blaakt,
't Geen u ten fénix markt van Waereldtwysheidt maakt,
Bekendt by Arabier, en Moor, en Perſiaanen,
Die Leidens Hoogeſchool den weg ter eere baanen.
Maar 't ſtaa my vry, ô ſchoone, in Hollandts Ridderſchap
Door 't Burgrécht opgevoerdt te melden, op dien trap,
Wie u tot zulk een glans en roem hebbe opgeheeven,
Toen de Arragonner u den doodtſteek trachtt' te geeven!
Dit hebt ge uw oorlogsmoedt, Naſſauwſche dapperheidt,
Den grooten Welhem, en 't voorzichtig ſtaats beleidt
Der Landtbeſtierdren, uw' doorluchtige Amptenaaren,
(Nu langs die heirbaan reedts door 't ſterflot opgevaaren
In 't eeuwig ſchittrend' hof) te danken, en 't verbondt
Der Veertigen, op wien Stadts heil en voorzorg ſtondt;
Daar wyze Focions, en moedige Ariſtyden,
Om 't heilig purper met hun heldenbloedt te wyden,
U ſterktten; toen 's Landts School u toejuichtte, als een loon,
En ſtrektte uw Wápenſchildt een paerel aan de kroon,
Waar in de Godtsdienſt, als uw hoofdtjuweel aan 't blaaken,
In 's Heilandts offerkoor met wierook vlam zou waaken.
Niet minder heeft uw ſchoonte, en welgelégen ſtandt,
Vol weelig landtcieraadt dien wasdom u verpandt:
Wyl Does, en Maare, en Zyl, en zoo veel' zilvre Vlieten,
(Die, als Ceſiſus bron, langs Thémis vraagbaak ſchieten)
U, met Pyréne, daar Korinthe op roemen mag,
Op Rhynlandts ſtroomkarós begroeten, vol ontzag,

By riekendt bloemtapyt en geurige landouwen,
Wiêr lusthof plaatsen u ten landtvorstin doen bouwen:
Als óf Amfion u, op 't klinken van zyn' luit,
Gesticht had, daar uw lof tot aan de sterren stuit.
Maar eêr ik u tot zulk een hoogheidt op zie treeden,
Wordt gy door 't oorlog, als Numantië, bestreeden.
Wat 's dit? gy zidderdt op uw vrygevochten grondt
Vier maanden lang, omringdt met schans op schans in 't rondt,
Ten bittren doodtsmart van uw' trouwste bondtgenooten,
En door Kastilie, zelfs by winter, ingeslooten.
Maar schrik niet! gy zult door graaf Lodewyk gerédt,
Fluks Nassauws legervaan, aannaadrende om 't ontzét
Te waagen, moedig langs den Maasstroom op zien kómen.
Noch moet een wreeder storm en ramp u overstroomen;
Daar trotze Baldez u te vuur en zwaarde ontzegt,
En gy ten tweedemaal, 's Landts krygsgeding beslecht.
'k Zag u ten val gedoemdt, zoo 't vuur van twee schoone oogen,
(Daar Stradaas pen van waagdt) en 't minn'lyk ziels vermoogen
Den grootschen veldtheer niet, op hoop' van 't huuwlyks bedt,
Gelyk 't Sabynsch geslacht den Rómer, had verzét.
Laat felle hongers noodt, op 't blixemen der klingen,
Uw Burg, vrouw Adaas wyk, met tweedracht zelfs bespringen,
Daar 't blaakendt pestvuur, als Godts tuchtroede, uur op uur
Een oogst van lyken maaidt in uw' beslooten muur.
Geen noodt Schoon 't ondier spookt met uitgeteerde lyken,
Romeinsche kloekheidt weet van wanklen noch bezwyken,
Maar waakt voor vryheidt en altaar. 'k Zie u alreê
Door staal, door vogelen, door de ingelaaten' zee

Verdaadigdt, en de zon van uw geluk aan 't dágen,
Naa zulk een' Ilias van doorgeſtreeden plaagen.
Schep moedt! verzuim niets, 't geen kan dienen ter ontzét.
'k Zie u in 't oorlogs vuur door wátervloedt gerédt.
Uw' Stadt, bynaa in ſlaap gewiegdt door toverdranken,
Ontwaakt in 't énde, en hoordt alreedts de wápenklanken,
Gemoedigdt door 't geluk, en 't ſlaan der Spaanſche vloot,
Daar Middelburg, noch korts uit fellen hongersnoodt
Gerukt, zich opmaakt om den toevoer in te ſleepen.
Roeit aan, ô helden! voort, te wáter met uw' ſcheepen
En krygsgaleïen! rukt den wáterdraiboom uit
Zyn kram en grendlen! 'k hoor' de zeedeur, die u ſtuit,
Opbonzen, en de Stadt door Godt ontzét van bóven.
Daar komt het golvendt nat, ten dykbreſſe ingeſtooven,
Aanbruiſſchen: nu de Maas, en Yſſel, uit zyn bedt
Opſtuivend', door Neptuin noch Tritons zeetrompét,
Maar 's Hoogſten wysheidt zelf gedagvaardt, met zyn' baaren
De Noord-aa, Zoetermeer, en Lammen ingevaaren,
Door paalwerk, dyken, ſchans, ſtaketzel, battery'
En ſtorm, den vlootling aan zag roeïen, op 't gety
Des hoogen ſpringvloedts met de Rotterdamſche ſtroomen,
Uit Delflandt, ter ontzet der Hoofdtſtéde ingekómen.
Triomf! 'k zie Baldez, met Alonzo, daar hy zucht
Te Leiderdorp, zyn ſchans met een verbaaſden vlucht
Verlaaten, Zoeterwoude en Krooneſtein verloopen,
Den Kerkweg ingeruimdt; daar 't Zeeuwſch geweldt, aan 't ſloopen,
Vaſt indringdt, ſchans by ſchans rammeidt, en, door zyn macht
Opdondrend met geſchut en bootsvolk, onverwacht

In roeigaleïen en scheepskoggen, op 't rumoeren
Der zeekortouwen, tracht den voorraadt in te voeren,
Om u, op 't hoog bevél der Staaten, in dien noodt
Te spyzen: daar elk roept om háring, vleesch, en broodt.
'k Hoor' reedts den Amiraal Boizôt, op 't moedig schr...
Der vloot, ten burgwalstroom inrukken met zyn' Zeeuwen,
En Walsche benden: daar de dappre Willemszoon
Hem volgdt, en, Zierikzee ten roem, de steevekroon
Van Vlissingen verheft, ter scheepsvloote ingevaaren,
Als vorst Agripp' wel eêr op de Aktiaansche baaren.
Triomf! triomf! de Faam kaatst rollend' door de lucht.
Het prinsslyk' Delf weêrgalmdt op 't vroolyk landtgerucht
Van uw' verlossinge, al de waereldt door te draagen.
Hoe wil Oranje, en 't hof, op zulk een blymaar waagen!
Hoe Spanje ziddren; daar gy 't Arragonsch geweldt,
Den Kastiljaan ten trots, verduurdt in 't oorlogsveldt,
En, door een wonderdaadt ontzét, uw naam, aan 't leeven,
Ziet bóven 't Grieksche Atheene en 't weitsche Egypte zweeven.
Gins nádert Welhem zelf, 's Landts Herkules (wiens moedt
Den Spaanschen Kakus, dol van moordtlust, in zyn bloedt
Dorst treeden) met Nassauwsche en Fransche Oranjevaanen
Verwelkomdt, en alóm begroet met burgertraanen,
En handtgeklap: nu 't ál van blydtschap leefdt en juicht,
En 't Leidtsche Raadthuis zelf zyn dankbaarheidt betuigdt,
En vroolyk opdaagdt, om op 's hofs triomfgezangen
's Landts Heilandt, met Boizôt, op 't heerelykst te ontfangen.
Niet anders zag oudt Róme Augúst in zégepraal
Op 't machtig Kapitool, begroet by 't feestonthaal

En

En juichendt handtgeklap, met de ádelaarbannieren
En heldenkrygſtrofeên doorluchtig zegevieren:
Toen hy, verwélkomdt uit den Aktiaanſchen ſlag,
Op 't vluchten van Antoon, de goude vryheidt zag,
Gelyk een' morgenzon de Alexandrynſche kimmen
Uitſtraalende, ten troon van 't heerſchend' Róme klimmen;
En de oppervorſt, van 't hoog kampanje, uit de oorlogsvloot
Elk toeſtraaldde in die ruſt, en Janus tempel ſloot.

Noch ooit blonk Wynmaandt met die heerelyke ſtraalen
In Grieken, eêr beroemdt door 't moedig zégepraalen
Van Bacchus, (die in 't Ooſte, op zynen oorlogſtocht,
Met thyrs en wyngaardtſpiets den Indiaan bezocht)
Zoo glansryk uit: als nu, naa donkere onweêrvlaagen,
Het derde licht zoo grootſch ter hoofdtkimme op quam dágen,
Om Leiden, dus ontzet, gelyk een fiere bruidt,
Te groeten uit zyn trans alle eeuwen in en uit:
Daar Douzaas heilige aſch (wiens heldenmoedt, aan 't vonken,
Niet min door 't eedel ſtaal dan wysheidt heeft geblonken)
Van tuigen zal, zoo lang 's Landts Hooge Ridderſchap
Dit Eeuwfeeſt vier', ten roem der Burgermeeſtertrap.

Maar welkeen burgerkroon, ontzachbre Leidenaaren,
Zal Naſſauws heldenroem t'hans vlechten om uw' hairen?
Wat eerbelooninge u toeeignen? wat cieraadt,
Wat vonken ſpreïen op uw purpre feeſtgewaadt
Vol ſtraalen, ſchooner dan de goude pauweveêren,
Die, als de reegenboog, zich in de zon ſchaakeeren
Met kleur op kleur; gelyk een flonkerdiamant,
Die, ryk van ſchittring', ſpeeldt voor 't oog aan allen kant?

C Gy

Gy kieſt de ſchoonſte keur, om 't ryk vernuft te toonen:
Geen Roomſche zégepraal noch goude waereldt kroonen,
Maar 't School der Wysheidt, die alóm den ryksſtaf zwaaidt,
Al de aardtsſpil door verſtandt op haar' gedachten draaidt,
En met een Fénix gláns van flonkrende robynen
In haar' beſpiegling' tracht Európe te óverſchynen,
Als blaakendt ſterregoudt, ten wolktrans afgedaaldt,
Waar uit een hémellicht van Godtgeleerdtheidt ſtraaldt,
Om Lovens baſtaardy' te teuglen, en, op 't roeren
Van Godts orakelſtém, den Kerktriomf te voeren
In 't nieuw Bataafſch' Atheen; 't geen Hollandts érf zoo ſchoon
Vercierdt, gelyk de glans der graaffelyke kroon.

'ſ Landts groote Vader, op die blydtſchap uitgelaaten,
Verſterkt dien eiſch, geſtaafdt door keur en ſtem der Staaten,
En Overheeden, die Geweetensdwang den voet,
Vol yvers, zetten, om 's Landts Vryheidt met den hoedt
En ſpeer gewápendt ('t geen uw' Stadt ten heil kon ſtrekken)
Voor fellen haviks klaauw en roofharpy' te dekken:
Terwyl mèn de Eendracht ſterk verknocht, met Goddlyk licht
De goude Zévenſter ziet ſtraalen in 't gezicht.

Nu hadd' Italië, en heel Duitſchlandt zelf, te vooren
Den grondtſlag reedts gelegt van Pallas offerkooren:
Toen Maximiliaan, de roem van Ooſtenryk,
Zich nooptte, om zulk een ſchat, met grooten Lodewyk
In 't moedig Vrankryk, door die letterfaam te queeken,
En waereldtwysheidt aan de taalkunſt zocht te ontſteeken.
Dus deed', toen 't Ooſte viel, die Weſterkeizerin
Venédje, Paduë, en Bolonje, door de min

Der

Der Hoogeſchoole, in 't vuur der Zanggodinnen blaaken,
Met Piſa, Róme, en all' de Florentynſche daaken.
Wat Schoolen ſtichtte Euroop' niet in dien gouden tydt!
(Schoon 't Pauſſlyk hoofdtgezag en Róme dit benydt)
Toen 's Heilandts Kerktriomf uit Godts orákelkooren,
Door 't Zwitſcherlandtſch' gebergt', zich in de Paltz liet hooren,
En, van den Rhynſtroom af tot in Brittanje, al 't ys
Van 't Noorden ſchiep tot een gezégendt Paradys.
Op zulk een grondt verhief, als op Amfions ſnaaren,
Ook Leidens Hoogeſchool zyn licht en vuur altaaren,
Godts zuiver kerkgeloof ten dienſt, 't geen nu alom
Een hoofdtjuweel verſtrekt van Chriſtus heiligdom.

Maar hoe? wat flonkerglans verſpreidt zich voor myne oogen?
Treede ik op ſterren? of heeft my 't gezicht bedroogen?
Vertoondt zich Delfis koor en offerwicchelkerk?
Of dwaale ik? neen! Gewis, 't Olympiſch' worſtelperk
Zag nooit by Grieken zulk een' wolk van heldenſchaaren
Aandringen op 't gewoel van Elis hof altaaren;
Dan nu 't Verloſſing jaar 's Landts Hoogeſchool ontſluit.
Heel Néderlandt loopt op die feeſtinwydinge uit.

Nu praaldde de achtſte zon van Sprokkelmaandt, te vooren
Door Staatsherouten tot die plechtigheidt verkooren,
Uit haar' robynekoets met ſchooner morgenglans,
Door 't purpere aangezicht der wolken, uit den trans
Op de oóſterkimme, om 't feeſt der Hoogeſchool' te groeten:
Wanneer heel Leiden, als een ſchouwburg, op 't ontmoeten
Van duizenden, verſcheen, en juichtte, aan allen kant
Toevloeïende op dien roep van 't vrye Néderlandt:

Als of weêr Róme, om in die waereldtvreugdt te deelen,
's Ryks Eeuwfeest vierdde met zyn' Rondeschouwburgspélen.
Wel aan, myn zangheldin, verhef uw' lauërkroon!
Terwyl de Rhynstroom zelf wil luistren na uw toon,
En elk vast stéroogdt op dien drang der feestgenooten.
Daar náderdt reedts de bloem des Adels, en der Grooten,
Thans plechtig opgetooidt; nu elk den gouden naam
Diêr Letterhelden schryft op 't voorhoofdt van de Faam'.
Maar eêr men voortgaa, eischt Godts Kerktriomf, in 't midden
Der kerkgemeente, alóm den zégen af te bidden:
Gelyk de Oranjevorst en Ridderschap, te zaam'
Vereenigdt door 't Geloof in 's Heilandts grooten naam,
Dit voorstel, om Godts gunst de Schoolzorg' op te draagen,
Den Staaten, op 't verzoek der Stadt, had voorgeslagen.
Eerwaarde Godtsdienst trat derhalven deftig voor,
En zwaaidde, op 't hoog bevél, in Godts orakelkoor
Den ryken wierookgeur van zuivre kerkgebéden:
Geneigdt ten zoenaltaar aandachtig toe te treeden,
Ter dankbaarheidt voor 's Landts verlossing', wydt en zydt,
Ten hoofdtkerke in, weleêr Sint Péter toegewydt
Naar Roomschen kerkstyl, maar t'hans plechtig uitgekooren
Om 't albezielendt woordt ter zaligheidt te hooren,
Op dat nooit bygeloof hier tempels wyde of stichtt'.
Op zulk een hoofdt begin verrees 't Hervorminglicht
In Leidens Hoogeschool; terwyl elk, dus gerégeldt
Door 's Leeraars stemm', dien wensch met kerkgebeên bezégeldt.
Maar wat krygsorde komt hier aantreên, elk in 't rond'
Stadts vaandel zwaaïende op den vrygevochten grond,

Zoo

Zoo nét geſchaardt, zoo juiſt geſlooten in geléden,
Als cierlyk uitgedoſt? ik zie hen herwaarts treeden,
Al danſſende op den ſlag van 't dondrend' walkanón.
Daar hoore ik 't maatgeklank van vuurroer, muskettón,
Granaat, en vuurpyl, met een barſt om hoog gedreeven,
Ten luchttrans ſnorren. 'k Hoor' de Schuttery', vol leeven,
Hun vuurroers loſſen, om uit monden van metaal
Te toonen, hoe men pleit, in Spartes oorlogstaal',
Voor 't recht der Vryheidt: daar Stadts hopliên en kornellen
't Hoogleeraarſchap, ten roem der Hoogeſchool', verzellen,
En bly geleiden naa de Hoogewoordtſche brug.
Maar wat triomfboog dryft myne aandacht weêr te rug?
Verſchyndt hier de Oudtheidt met haare Eeuw-en Renbaanſpélen?
Of Titus praalboog, om in zulk een roem te deelen?
Of heeft Trajaan, alóm vermaardt, dit wonderwerk,
Met praalkolommen en pilaaren, tot aan 't zwerk
Door zulk een bouwpracht van cieraaden op doen ryzen,
Dat zelf Vitruvius den kunſtenaar moet pryzen,
Die beeldtwerk, kapiteel, en bloemfeſtoen zoo nét
Verórdende, of Egypte en Róme 't hadd' gezét?
Zoo weet de Deugdt haar merk in 't burgerhart te prenten.
Trekt voort, ô helden, in ſlagórde, regementen,
En ſchuttersbenden! daar de bouwkunſt, hoog geächt,
Den tweeden Eerboog ſtichtte, om Naſſauws hoofdtgeſlacht,
's Landts Adeldom, en al den Raadt te wellekómen,
En haar op 't ruiſſchen van de Rápenburgſche ſtroomen,
Tot in het klooſter, aan ſint' Barber' toegewydt,
Vol vreugd' te leiden, nu gezuiverdt op dien tydt

Van 't Roomſche bygeloof, den Hoogeſchoolleeraaren
Geëigendt, en vol lofs de ſterren ingevaaren.
Dit Godtshuis (zoo men 't noemdde in 's Landtskronyk) met recht
Het aadlyk' Vrouwekoor der Zuſterreï' ontzégt,
En zederdt, met meêr glans en luiſter opgereezen,
Bohémes Erfprinceſſe en 't Keurhof toegeweezen
Ter woonplaats', ſcheen op zulk een' letterfaam meêr moedt
Te draagen, dan het koor van Veſta op den gloedt
Des offervuurs: nu 't zich zoo glansryk zag bekroonen,
Gekitteldt door den galm der maagdelyke toonen.
Te recht pronkt dit paleis noch met die letterpracht:
Schoon 't Raadtsbeſluit 's Landts Schoole eerbiedig óverbracht
In 't Maagde klooſter, 't geen de Roomſchheidt in die tyden
De Witte Nonnen placht ter woonplaatſe in te wyden:
Daar 't Zanggodinnekoor (nu Leiden, dus verrykt,
Geen Filadelf, Auguſt, nog Céſars boekzaal wykt)
Vol wysheydt uitblinkt; als een Fénix, naa dien zégen
Thans ſchooner uit zyn vlam ten luchtzwerke opgeſteegen.
Dus trekt men voort: maar zie, wat grootſche ontzacchlykheidt
Zich in die ſtaacywolk' van Zinnebeelden ſpreidt!
Myne oogen ſcheemren op die Puikmaagdt, ſchoon aan 't dágen.
't Is Schriftgeleerdtheidt op haar ryken ſpeelkoetswágen.
Zy toondt zich zeedig in haar ſpierwit feeſtgewaadt
Met ſterregoudt bezaaidt, in 't licht, als 't pronkcieraadt
Der Hémelkroon, gecierdt met diamante ſtraalen,
Waar op de duif, Godts Geeſt, ten wolk' ſchyndt af te daalen.
Vier lyfſtaffieren, de eer van Godts Apoſteldom
En kerkherouten, gaan langs 't heilryk ſpoor rondtóm

Haar

Haar zegekoets. Wat ſpeurdt myn' zangheldin al yvers,
Al ootmoedts in dien rang der Evangeliſchryvers!
Wat édle Maagt is hier zoo heerlyk opgezét?
't Is Rechtsgeleerdtheidt, door de Keizerlyke wét
By vorſt Juſtiniaan geſtaafdt; die, aangebeeden
Van Themis prieſterdom, deeze offerplechtigheeden
Naa 't hooge koor verſelt. Een ryke ſluïer dekt
Haar oog: daar 't wreekent zwaardt en weegſchaal haar verſtrekt
Ten zinnebeeld'. Ik zie ze in purpre ſtaacikleeden
Op haar Eenhooren fier ten renperke ingereeden:
Terwyl Papiniaan ter weêrzyde, in dien ſtoet
Der ſpeelgenooten, haar vol deftigheidt begroet,
Door 't keizerlyk gezag in Céſars hof verádeldt.
Ziet gy die fénixmaagdt, zoo grootſch te paard' gezádeldt,
Den praalſtoet volgen, met gewyden lauërkrans,
Apolloos hoofdtcieraadt, gekroont, en, ryk van glans,
Den gouden ſlangeſtaf en geurge kruiden zwaaïen?
Geneeskunſt zag men dus by de Oudtheidt, onder 't kraaïen
Des morgenhaans, ten roem der wakkerheidt, verbeelt,
Terwyl 't omzichtig oog op 't riekendt kruidtboek ſpeeldt.
De ſchrandre Hippokraat houdt, met zyn' reigenooten,
Zyn' Griekſche leermeeſtreſs' ter wéderzy geſlooten.
Noch is de ſtaacipracht en praalſleep niet voorby.
Wat Kunſtgodin komt hier zoo moedig van ter zy'
Te Paarde, als een Belloon' in 't harnaſch opgeklonken,
Haar' blixems ſchietende als uit diamante vonken?
Zy naaderdt met heur' lance, en drilt haare oorlogsſpeer,
En ſchudt plumâdje en helm, en moedig krygsgeweer,

Als

Als of Tolédo fluks ter hoofdtstéde op quam dondren.
Die ſchoone (daar 't Bataafſche Atheen' zich moet verwondren)
Verbeeldt Minerve: ik kenn' haar wápenſchilt, zoo ſchoon,
Waar op Meduſaas hooft, vol cierſſel, ſtaat ten toon:
Nu wyze Plato, met drie wakkre keurgeſpeelen
Latynſche paarlen hecht aan Griekſche puikjuweelen.
Met zulkeen koningspracht en ſleep van Majeſteit
Zag elk 't Hoogleeraarsampt eerbiedig ingeleidt
En opgevoerdt ten trap der kerkorákelkooren.
Maar zwyg! wat feeſtmuſyk laat zich daar ginder hooren?
Terwyl al 't Rápenburg den weerklank van dien rei
Te rug kaatſt op den toon van ſpeeltuig, en ſchalmei,
Viool, en orgelklank, en galm van hémelſnaaren,
En ſtem, en maagdekeel, geroldt langs zilvre baaren?
Bedriege ik my? of is 't een ydle herſſendroom?
Wat praalgalei ryſt hier van vér op Cydnus ſtroom,
Daar Kleopatre in 't ryk borduurſſel, onder 't ſpeelen
Der zeenajáden, dryft op dartle maagdekeelen?
Al 't wáter ſpiegelt op het purper paviljoen,
Met wimpels ryk gecierdt tot een triomffeſtoen.
Neen. 't Is Apollo zelf met Griekſche Zanggodinnen.
Hy naadert vaſt, en ſtraalt op Leidens hooge tinnen
Met hémelglans. Ai hoor! hoe klinkt de yvoire luit,
Daar Noordtwyks heldentoon op goude vaerzen ſluit!
Niet anders ziet men, hoe Venédië, onder 't vryen,
Met koſtlykheên en praal van hoftapeetzeryen
Op 't pragtigſt' uitgedoſt, doorſchittrende in het goudt,
Met 's Hertogs zégelring de ryke Zeegolf trouwdt,

En

En in feloeken, met gekroonde galeaſſen
En gondels, ſpeelen vaardt op de Adriaatſche plaſſen.
De ſtoet genaakt. Neptuin, die met zyn' zeetrompét,
Ten dykbreſſe in, de Stadt door 't zeenat hadd' ontzét,
Beſtuurdt het roer; en ſchyndt t'hans vroolyk, op 't gehengen
Der zeêgoon, Febus zelf ter Hoofdtſtadt in te brengen.
Geen wonder, dat alóm de Oranjevrucht ten toon
Met goudtryke applen duikt in 't loof der lauërkroon'!
Wat's dit? zy treên te landt, gereedt hun feeſtgenooten
Te omhelzen in den drang des Adels, toegeſchooten
Op de eer' der plechtigheid. Apollo zelf begroet,
En kuſt de Letterſchaare, in 't midden van dien ſtoet
Der weetenſchappen, met een rei' triomf gezangen
In puiklatyn, om haar in 't Hoogeſchool te ontfangen.
Een roem voorzéker! die uw eernaam hooger ſteldt
Dan dat Graaf Willem eêr oudthollandts oorlogs heldt
Ter keizerlyke kroon' in Akens hof verkooren,
In uw doorluchten wal, ô Leiden, wierdt gebooren!
Dus wierdt de plechtigheidt (daar Grieken voor verſtomdt,
In Delfis koorzang nooit ten drievoet uitgebromdt)
In 't midden van den drang der ádelyke Grooten
En Hoogleeraaren, op 't Inwydingsfeeſt, beſlooten:
Toen de afgerechte tong en zuivre fénixtaal
Van Gods Gezant, op de eer' van 's Heilandts zegepraal,
Elks aandacht wektte, en met verheeve reden klanken
's Landts plechtigheidt beſloot om 's Hoogſten gunſt te danken
In keurlatyn: als óf 't getabberdt Róme zelf,
Auguſtus eeuw ten roem, in Céſars praalgewelf,

Of 't hooge pleitgeſtoelte, als eêr, voor keurige ooren
't Latyn van Cicero te Leiden zag herbooren.
Wat wonder dat men noch dien zelven fénixgeeſt
Ziet pronken op 't altaar van 't Hooginwydingsfeeſt!
Dus laat Godts Kerkgezant FABRICIUS zich hooren,
't Hoogleeraars ampt ten dienſt als Godts herout verkooren:
(Een Faber zelf, die 's ryks Sorbóne, hoe befaamdt,
En 't Spaanſch' Navarre, door zyn prédikſtyl beſchaamdt,
Verduurdde, en 't oeffenſchool gelyk een' zon deed' ſchynen)
Om, op 't roemruchtig ſpoor van ſchrandere Kalvynen,
Farellen, Bezaas, en Vireeten, ryk van trant,
Uw lof te melden in 't gezégendt Néderlandt.
'k Hoor' reedts dien Godtstolk, met zyn' trefflyke Amptgenooten,
's Landts hoogtriomffeeſt door zyn' goude taal' vergrooten,
En 't Eeuwty cieren met latynſche orákeltoon,
Niet min Apollos, dan Apolloos grooten Zoon.
Ik zie den Rhynſtroom op dien eernaam zachter vloeïen,
En Hollandts Letterfaam op vlugge wieken roeïen!
Dien roem heeft Leidens School' Geleerdtheidt toegebracht.
Heel Grieken waagdde van Agénors oudt geſlacht,
't Hetruriſch wicchelkoor trachtt' Táges offerwetten,
Egypte Trismegiſt op 't hoog altaar te zetten,
De Albaaner zyn Hetruſch; oudt Efeze de kroon
Te plaatſen op het hoofdt van ſchrandren Apolloon;
Ganſch Rhynlandt, jaaren lang gecierdt met letterhelden,
Hoordt Leidens Hoogeſchool al 't aardtryk door vermelden,
Op 't licht der Kunſten, met haar' eedle Maatſchappy',
En 't Palatynſch gebouw van Febus boekery'.

Want

Want 't was u niet genoeg dien Kerktriomf te ſtichten;
Ten zy ge een ryk getal van wakkre Fénixlichten
Hun achtbre weetenſchap en kunſt, alóm genoodt,
Doorluchte Rhynvorſtin, zaagt ſtorten in uw ſchoot:
Als eedle byen, die, op Hybla uitgevloogen,
En om haar hónigrente al brommende aangetoogen,
Zich in een bloemryk veldt op riekendt thym gewás
Neêrzetten, daar de zon zich ſpiegeldt in de plas.
Wat zie ik reedts een lent' op bloemtapyten ſtrooïen!
Wat ryken tabbaerdt om uw' goude lenden plooïen!
't Zy Godtgeleerdtheidt, als een dierbaar kerkjuweel,
Met Arôns borſtgeſteente, om hals en ſchoudren ſpeel'!
En u, vol ſchitteringe, in 't Ooſterſch' licht doe blaaken,
Om voor Godts kerkaltaar en hemelvuur te waaken.
't Zy Rechtsgeleerdtheidt in 't Gabynſche hofgewaadt
Uw pleitzaal ciere; en gy met Thémis hoofdtcieraadt
Oudt Róme tart, en de eer' van Céſars bondelbylen,
Als ryksbeſtierdſter voerdt by 't zwaardt der Eendrachtspylen.
't Zy ik uw hof, ten dienſt der goddlyke Artzeny',
Met uitheemſch bloemgewás en kruitwarandery',
En kaſſië, en boſchkaneel en rosmaryn zie pronken,
En Febus 't heilig oog der Artzen zelfs belonken.
Of dat Natuurkunde u haar' kroon, als ryksvorſtin,
Vol ſterren toereike, om te blaaken in haar' minn';
En, in den draaikring' van 't Geſchaapene aller dingen,
Tot in het diepſt' geheim der Scheikunſte in te dringen.
Of Wysbegeerte uw kleedt een glans een ſchooner kreuk
(Daar 't ryk borduurſſel gloeidt en kraakt van ſpreuk op ſpreuk)

Toevoege: of 's Hemels loop uw kruin met flonkerstérren
Doe schittren, en uw oog in zoo veel schoons verwérren,
Of de eedle Wiskunst, die al de aarde in tégenwicht
Kan houden, in uw' School haar' puik geheimen stichtt'.
't Zy Taalgeleerdtheidt, met al 't zangkoor aangespannen,
Godts Kerk' ten nutt', den klaauw der poëzytirannen
Grootmoedig korte, en (zint men de Italjaansche pracht
Der goude hoofdttaale in 's Landts Schoolen overbracht)
De woestheidt temm', die, met de Gotthen ingekómen,
Italië, al 't Westersch ryk ten trots, derft overstroomen
Door Hunnen, Winden, en Wandaalen, met veel hoon
Vertrappende 't cieraadt van Rómes sluïerkroon:
Terwyl de letterfaam al 't rondt dien lof doedt hooren,
Bekendt by Arabier en Afrikaansche Mooren.

Dies zaagt ge ook, jaar op jaar, die goude tyden sterk
Aannaaderen, (daar gy ten Wysheidts oeffenkerk
Gesticht wierdt om in 't koor van Pallas door te dringen.)
Dat een doorluchtig tal der braafste Jongelingen,
Gelyk een moedig heir, op hunnen oorlogstocht
Met 't diamanteschildt geharnast, u bezocht
Van allen kant, om voor Godts kerkgeloof te stryden,
En Spaansche bastaardtzeên op Brabants erf te myden:
Daar gy de bloem der Jeugdt, geherbergdt in uw schoot,
Vol wysheidt, koesterde, als een dierbaar kerkkleinoodt.
Gelyk men dikwerf by Meänders zilvre stroomen
En oeverboordt een drift van zwaanen af ziet kómen,
Al zingend' stryken, en klapwieken in haar' vlugt:
Of als men op 't gebloemt', zoo draa een zómerlucht

Den

Den groenen kruidthof ſtreeldt langs ryk bezaaide vlieten
Op 't majoleine veldt een biêzwarm neêr hoordt ſchieten.
Niet anders zag de Rhyn uitheemſch en vreemdt alóm,
Aanvloeïen tot uw Burg, als Pallas heiligdom.
Op zulkeen roem, daar elk de vlag voor u zal ſtryken,
Behoeft ge, ô Leiden, voor geen Hoogeſchool te wyken.
Dies vlecht' myn' zangſter u een' ryke lauërkroon.
't Zy men den vreemdeling het hofpaleis vertoon'
Der wysheidt; daar, al wie in 't Staatsbewindt zal praalen
Door 't heilig Recht, of die de Godtgewyde taalen
Hoopt door te dringen, of de ontſterfflyke Artzeny'
Ten dienſt wil leeven, of de letterpoëzy',
En Vrye Kunſten, vol beſpiegling', tracht te leeren,
De Lofkrans zoekt, om al de waereldt te braveeren.
't Zy elk verbaaſdt ſtaa op uw ryken boekenſchat,
Die, wat Araber, Griek, Hebreeuw, en Rómer vat,
In 't kort beſluit; terwyl de aloude letterzaalen
Van Filadelf haar glans voor Scaliger zien daalen,
Wiens eedle gift, die by 's Landts letterhelden pronkt,
Stadts Boekzaal' toegeſchikt, den vreemdeling belonkt.
Het zy uw kruidthof, met zyn' geurige waaranden,
Uitheemſche kruiderye uit Indus morgenlanden,
En 't ryk kaneelwoudt van Panchaïe, alóm geroemdt,
Een luſthof vol gewás, en kruiden, en gebloëmt
Verbeelde, om met dien geur en oog en hart te ſterken,
Op 't keurlykſt' afgedeelt in breede wandelperken,
En galderyen, en tuinbedden, ryk belaân
Met vreemdigheên van Ooſt-en-Weſterindiaan.

D 3 Het

Het zy de Ontleedtkunde in geraamte, en bekkeneelen,
En veezelen, geplaatst op ronde schouwtooneelen,
Met orde en zinnlykheidt vertoon', hoe de Artzeny,
Op 't Snyspoor van Vezaal, de lyken van naa by
Voor 't oog vol kunst ontdekt; beschouwende op hun ryen
Zelfs vorstenlyken en gebalssemde mumyen,
Egyptes grafnaald' lang onttoogen, en wat meêr
De grafkruik opgaf by Romeinen tot uwe eer'.

Dies zaagt ge uw' achtbaarheidt van Oost' en West' bezoeken,
Nu gy ten koopmarkt strekt voor 's waereldts Letterkloeken:
't Zy Britlandts eêlste Jeugdt u groete van de Theems,
Of 't Pruissisch' Brandenburg u roeme, of wat uitheemsch
De Oostzee hier toezendt, u grootmoedig koom' vereeren,
Of 't aadlyk Poolen op uw' boekzaal wil verkeeren,
Of Hongarye, met Boheeme, en Oostenryk,
En 't moedig Duitschlandt van den Rhynstroom af, ten blyk
Van kunstgeleerdtheidt, hier den letterschat zal haalen;
Of 't Zwitscherlandtsch' Geneeve in u kan zégepraalen,
Met al wat in de Paltz 't Hervorminglicht waardeerdt,
Daar 't graafflyk Benthem u, met Steinfort, kust en eerdt,
En Lingen u, als Kleef en Embden, komt begroeten.
Waar ik my wende of keer', 'k zie wonderen ontmoeten,
Grootmachtig Leiden, 't geen en Vrank en Italjaan
Eerbiedig aanzoekt, om die heirbaan in te slaan!

Dus roemdde Europe, een reeks van jaaren; op dien zégen
Der letterfaam, tot zulk een wasdom uitgedeegen;
Dat all' de nabuursteên, die de oude Maasstroom groet,
Of die de Rhyn en Waal omhelzend' blyde ontmoet,

Of

Of die de Zuiderzee van Vrieslandts erf ziet deelen,
Of daar de Vechtſtroom ſpeeldt met rollende gaareelen,
Of die de Merwe, en Lek, en Yſſel kuſt en ſcheidt,
Stéroogen op uw glans en grootſche majeſteit,
Zoo werde uw Eeuwtriomf door duizent dankbre tongen,
Met Naſſauws heldenroem, de waereldt door gezongen,
Daar ge op uw zégekoets vol vreugdt ten hémel vaardt,
Niet min door 't oorlogsvuur dan Thébe zelf vermaardt,
En, in 't orakelkoor der Wysheidt opgeklommen,
Dodones wicchelſpraak en koorzang doedt verſtommen,
Doorluchtig Leiden, 't geen, den ring van Nederlandt
Vercierende, de kroon der Hoogeſchoolen ſpant!
Daar 't biſſchopplyke Stigt, en Gelderlandtſche ſtreeken,
Met Omlandtſch Gróningen en 't Vrieſch' Atheene áf ſpreeken,
Uw' ſpeelgenooten, die als gy 't Hervorminglicht
Doen blaaken op 't altaar, voor Chriſtus kerk geſticht.
Zoo bloeïe uw faam een reeks van onuitwisbre jaaren
En eeuwen zelfs! daar gy ten luchttranſs' ingevaaren,
Atheene, en Rómes roem verduiſterdt, bóven dryſt,
En uwen naam in 't goudt van 's Landts kronyken ſchryſt.
Op zulkeen heilwenſch ſtraaldt de blydtſchap uit elks oogen,
Nu Hollandts Staatenhof en Ridderſchap, bewoogen
Door 't achtbaar Stadtsbewindt, met Raadt en Burgery'
's Landts Hoogeſchool vereerdt op 't plegtig Eeuwgety.

CIVIUM
HONORI & GLORIAE,
PUBLICAEQUE
SALUTI.
STUDIO &
VIGILANTIA
ILLUSTRAT ORBEM
REGIT & TUETUR
JUVAT & DELECTAT
DIRIGIT ARTES
Apud ISAACUM SEVERINUM.
F. Bleyswyck del. & Fecit.